

Lukijan Sanomat 15.12.2016 03:00

Säästöjä lasten hyvinvoinnista

Ensi vuonna Kuopion kaupunki aikoo tehdä säästöjä ennen kaikkea sosiaalimenoja karsimalla. Säästöjä perustellaan kaupungille välttämättöminä viime vuosien velkaantumisen ja alijäämäisten budjettien kitkemiseksi.

Säästöjä suunniteltaessa on kuitenkin huomioitava päätösten pitkän tähtäimen vaikutukset. Harkitsematon säästö ilman vaikuttavuusarviota voi johtaa helposti entistä suurempaan laskuun pidemmällä aikavälillä.

Jos säästöihin pyritään lasten ja lapsiperheiden sosiaalipalvelujen karsimisen avulla, se osuu valitettavasti juuri niihin perheisiin, joilla on jo valmiiksi vähän. Lapselle köyhyys tarkoittaa yleensä monenlaista osattomuutta. Kun perheen käytettävissä olevat tulot ovat niukat, lapsi jää helposti ulkopuoliseksi kaveripiirin kulutus- ja harrastustottumuksista.

Kaveripiirillä ja harrastuksilla on keskeinen merkitys lapsen ja nuoren itsetunnon, kasvun ja oppimisen tukemisessa. Tutkimusten mukaan pienituloisten perheiden lapset osallistuvat muita lapsia harvemmin säännölliseen harrastukseen.

Köyhäkin lapsi kokee kuitenkin halua ja painetta kuulua joukkoon, mutta kulutusyhteiskunnassa sisäänpääsy kaveri- ja harrastuspiiriin on usein ostettava.

Varhain alkavan eriarvoistumisen ehkäisemiseksi kaupungin on turvattava säästöjenkin keskellä kaupunkimme kaikille lapsille mahdollisuus osallisuuteen. Kaikilla lapsilla on oltava pääsy virikkeellistä varhaiskasvatusta antavaan päivähoitoon.

Toimivilla joukkoliikennepalveluilla, kunnossa olevilla lähiliikuntapaikoilla, leikkipuistoilla ja nuorisotiloilla turvataan kaikkien osallisuutta.

Uimahallin ja muiden sisäliikuntapaikkojen pitää olla lapsille edullisia tai jopa osittain maksuttomia. Kun kaupunki panostaa riittäväällä henkilökunnalla varustettuihin kirjastoihin, tällä ennalta ehkäistään syrjäytymistä.

Kriisipalveluihin suunnittelut säästöt huolestuttavat, mutta panostus lähiliikuntapaikkoihin tai kirjastopalveluihin on osaltaan ennaltaehkäisevää toimintaa. Jokainen osallisuuden ja aikuisen ihmisen läsnäolon kokemuksen saanut lapsi on epätodennäköisempi kriisipalveluiden asiakas kuin niistä osattomaksi jäänyt. Aikuisen ei tarvitse olla sukulainen, sosiaali- tai kasvatustyön ammattilainen. Merkityksellinen aikuinen voi olla vaikka kirjastonhoitaja, joka huomaa ja huomioi.

Meidän kaikkien arkea sujuvoittavat hyvät palvelut tuovat suurimmat säästöt tulevaisuudessa. Nyt ei pidä tehdä lyhytnäköisiä säästöjä, joista joudumme maksamaan entistä korkeamman hinnan tulevaisuudessa.

Paula Paavilainen
Diakoni
Kuopio